

Obsah

Úvod: Historie hříchu v jedné kultuře (I. Č.)..... 7 (7 – 11)

ČÁST PRVNÍ

POCHMURNOST A PESIMISMUS RENESANCE

1. Pohrdání světem a člověkem (I. Č.).....	15	(15 – 42)
Prastaré téma	15	
Důvody „pohrdání světem“	18	
Téma, které se stále vrací (14. - 16. století).....	25	
Mystikové	25	
Rozprava pro všechny křesťany	29	
Ospravedlnění vírou a potřeba zoufalství.....	33	
In margine protestantismu: návrat k útěku od světa	39	
2. Od pohrdání světem k tancům umrlců (L. Š.)	43	(43 – 95)
Důvěrná znalost smrti	43	
Prvky makabrálního projevu	48	
Dědictví klášterních úvah o smrti.....	55	
Smrt jako nástroj konverze	63	
„Slovo o třech mrtvých a třech živých“	75	
Tanec smrti a „danse macabre“	82	
3. Mnohoznačnost umrlčí tematiky (K. K.).....	96	(96 – 127)
Umrlčí rej: kázání.....	96	
Umrlčí tematika a vzkříšení	100	
Umrlčí tematika a dobové pohromy	106	
Umrlčí tematika a násilí	115	
Protichůdné významy náboženského poselství	121	
4. Hříšný svět (K. K.)	128	(128 – 160)
„Věk bédování, úzkosti a nářků“ (Eustache Deschamps).....	128	
Sen o zlatém věku	137	
Svět plný zmatku zkazil se vkrátku	142	
Vzrůstající záliba v nestvůrnostech	151	
Zlo a špatnost	157	
5. Zranitelný člověk (K. K.)	161	(161 – 205)
Selhání rozumu.....	161	
Osud	170	
Melancholie	186	

ČÁST DRUHÁ

ZTRÁTA VÍRY VE SPÁSU?

6. Vyostřené zpytování svědomí (K. K.)	209 (209 – 232)
Teologie hříchů	209
Způsoby pokání	216
Zpovědnické sumy a zpovědní příručky	219
Hřích v laické literatuře	227
7. Zpovědníkovo hájemství (K. K.)	233 (233 – 269)
Závist	233
Chlípnost	235
Lichva a lakomství	243
Lenost	252
Hřích v malířství	262
8. Prvotní hřích (K. K.)	270 (270 – 310)
Prvotní hřích jakožto těžiště kultury	270
Původ zla a pozemský ráj	277
Autorita svatého Augustina proti zmírnění viny	286
Prvotní hřích a dětství (L. Š.)	293
Svatyně pro opožděný křest - zbytečná něha? (L. Š.) ..	300
9. Masa odsouzená k ztracení a učení o hříchu (J. V.)....	311 (311 – 334)
„Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán“	311
Provinilý člověk a hrozivý Bůh	317
Hromadná neuróza viny	327
10. Zbožné „nepohodlí“ (J. V.)	335 (335 – 359)
Dolorismus	335
Chorobná úzkostlivost	346
Těžké umírání	354

ČÁST TŘETÍ

POSELSTVÍ STRACHU

V ZEMÍCH KATOLICKÝCH

11. Šíření poselství (J. V.)	363 (363 – 382)
Od přesvědčení k taktice	363
Písemná svědectví	379

12. „Mějte se na pozoru!“ (J. V.)	383	(383—410)
„Přípravy na smrt“	383	
Kázání a písně	393	
13. Utrpení na onom světě (L. Š.)	411	(411 — 439)
Peklo	411	
Očistec - přechodné peklo	420	
Infernalizace	420	
Přechodné peklo v sedmáctém a osmnáctém století	425	
14. Bůh s „očima jako rys“ (L. Š.)	440	(440 — 488)
Rozsudek, nebo pomsta	440	
Meze Boží dobrotivosti	449	
15. Hřích a hříchy (K. H.)	461	(461 — 488)
Hřích smrtelný a hřích lehký	461	
Rozdělení hříchů	466	
Lakomství	469	
Manželství, „nebezpečný“ stav	472	
Necudnost	477	
16. Asketický model (K. H.)	489	(489 — 506)
„Nic se tak nelíbí Bohu jako hubené tělo“	489	
Odmítání zábavy	498	
17. Nesnáze s povinným přiznáním (K. H.)	507	(507 — 524)
Bezbožné zповědi	507	
Bezbožné zповědi a nedůstojná přijímání	518	
18. Katolická kázání: pokus o kvantifikaci (K. H.)	525	(525 — 537)

U PROTESTANTŮ

19. „Jak hrozivé jsi slovo, věčnosti“ (L. Š.)	541	(541 — 553)
Je třeba nahánět strach?	541	
Teologie a pedagogika	545	
20. Společné rysy protestantské a katolické pastorální teologie (L. Š.)	554	(554 — 572)
Důraz na smrt	554	
Ostatní poslední věci a <i>contemptus mundi</i>	561	
21. Eschatologie a predestinace (L. Š.)	573	(573 — 608)

Proctví brzkého konce	573
Servum arbitrium a vyvolení	587
Poslední cíl Božího rozhodnutí: jeho sláva a milosrdenství a nespravedlnost v soudu	592
Strach ze zatracení	596
Závěr (L. Š.)	609 (609 – 611)
Poznámky	613

- I. Č. = Irena Černá
L. Š. = Lucie Šavlíková
K. K. = Kateřina Kříčková
J. V. = Jindřich Vacek
K. H. = Kateřina Havlová